

Geacht raadsleden,

Er wordt ons gevraagd een oordeel te vellen over de bezuinigingsvoorstellen van het college.

Daarbij is het gemakkelijk dat wij met elkaar gaan discussiëren over details. Kleine aanpassingen hier, kleine aanpassingen daar. En het is gemakkelijk voor ons als raadsleden om daarin te verzanden.

Maar wij menen dat er een veel groter onderliggend probleem is, wat wij jullie graag willen voorleggen en waarvoor wij samen met jullie een oplossing willen bedenken.

Gemeente Terschelling kost als organisatie veel teveel geld!

Wij wilden het hier afgelopen commissievergadering over hebben, maar de heer Wassink onderbrak ons met de mededeling dat onze cijfers niet klopten.

Na zorgvuldige doorrekening en het erbij betrekken van externe deskundigen komen wij echter maar tot één conclusie: onze cijfers kloppen wel degelijk.

Dus nogmaals:

Texel gebruikt 16,2% van alle inkomsten van de gemeente om de organisatie draaiend te houden
Ameland gebruikt 21,7% van alle inkomsten van de gemeente om de organisatie draaiend te houden
Terschelling gebruikt 33,7% van alle inkomsten van de gemeente om de organisatie draaiend te houden.

Texel kan een gemeente met meer dan twee keer zoveel inkomsten (53 miljoen) draaien voor 8,5 miljoen aan kosten.

Ameland kan een gemeente met iets meer (!) inkomsten dan Terschelling (21 miljoen) draaien voor 4,6 miljoen aan kosten

Terschelling houdt een gemeente met een begroting van 21 miljoen inkomsten draaiend voor 7,1 miljoen aan kosten.

Dat betekent dat het erg de vraag is waarom een vergelijkbare gemeentelijke organisatie als Ameland ineens 2,5 miljoen meer kost op Terschelling.

Hieronder de cijfers zodat jullie die zelf kunnen nakijken.:

Begroting Terschelling 2019

3.0 Programma 0 – Burger en ondersteuning

PROGRAMMA 0 BURGER EN ONDERSTEUNING								
Financiële planning								
		Begroting 2018	Begroting 2019			Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Taakveld	Omschrijving		Lasten	Baten	Saldo			
0.1	Bestuur	-787.000	-746.000	13.000	-733.000	-747.000	-761.000	-765.000
0.2	Burgerzaken	53.000	-99.000	141.000	42.000	42.000	42.000	42.000
0.4	Overhead	-6.358.000	-6.570.000	180.000	-6.390.000	-6.398.000	-6.357.000	-6.343.000
0.5	Treasury	244.000	303.000	13.000	316.000	316.000	304.000	304.000
0.61	OZB woningen	788.000	-57.000	947.000	890.000	898.000	898.000	898.000
0.62	OZB niet-woningen	775.000		701.000	701.000	707.000	532.000	532.000
0.64	Belastingen overig	115.000		115.000	115.000	115.000	115.000	115.000
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	8.115.000		8.625.000	8.625.000	8.641.000	8.908.000	9.176.000
0.8	Overige baten en lasten	50.000		50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0			0	0	0	0
0.11	Onvoorzien	-148.000	-617.000		-617.000	-658.500	-430.500	-286.500
	SALDO	2.847.000	-7.786.000	10.788.000	2.999.000	2.965.500	3.300.500	3.722.500
0.10	Mutaties reserves	144.500	-59.000	357.000	298.000	309.500	-18.500	-263.500
	GERAAMD RESULTAAT	2.991.500	-7.845.000	11.142.000	3.297.000	3.275.000	3.282.000	3.459.000

Begroting Ameland 2019

Recapitulatie per taakveld 2019			
	Lasten	Baten	Saldo
Hoofdstuk 0 Bestuur en ondersteuning			
Taakveld 0.1 Bestuur	1.163.907	58.160	-1.105.747
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	716.903	1.058.173	341.270
Taakveld 0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	163.367	0	-163.367
Taakveld 0.2 Burgerzaken	134.334	88.006	-46.328
Taakveld 0.4 Overhead	3.416.586	15.100	-3.401.486
Taakveld 0.5 Treasury	32.261	138.000	105.739
Taakveld 0.61 OZB woningen	69.780	798.182	728.402
Taakveld 0.62 OZB niet-woningen	41.673	489.602	447.929
Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	100.000	7.106.874	7.006.874
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	-440	50.000	50.440
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	40.000	0	-40.000
Saldo Bestuur en ondersteuning	5.878.371	9.802.097	3.923.726

Hoofdstuk 15 - Overzicht baten en lasten per taakveld

Begroting Texel 2019

Omschrijving hoofdstuk Bedrag 2019

Taakveld 0.1 Bestuur	
Subtotaal lasten Bestuur	1.201
Subtotaal baten Bestuur	0
Saldo Bestuur	1.201

Taakveld 0.10 Mutaties reserves	
Subtotaal lasten Mutaties reserves	896
Subtotaal baten Mutaties reserves	681
Saldo Mutaties reserves	-216

Taakveld 0.2 Burgerzaken	
Subtotaal lasten Burgerzaken	595
Subtotaal baten Burgerzaken	294
Saldo Burgerzaken	301

Taakveld 0.4 Overhead, Ondersteuning organisatie	
Subtotaal lasten Overhead, Ondersteuning organisatie	8.020
Subtotaal baten Overhead, Ondersteuning organisatie	340
Saldo Overhead, Ondersteuning organisatie	7.679

En vervolgens hierbij het overzicht:

	Terschelling	Ameland	Texel
Taakveld 0.1 Bestuur			
Lasten Bestuur	-746000	-1163907	-1201000
Baten Bestuur	13000	58160	0
Totaal	-733000	-1105747	-1201000
Taakveld 0.2 Burgerzaken			
Lasten Burgerzaken	-99000	-134334	-595000
Baten Burgerzaken	141000	88006	294000
Totaal	42000	-46328	301000
Taakveld 0.4 Overhead			
Lasten Overhead	-6570000	-3416586	-8020000
Baten overhead	180000	15100	340000
Totaal	-6390000	-3401486	-7679000
Totaal	-7081000	-4553561	-8579000
Begrotingsomvang	21000000	21000000	53000000
Percentage	33,7%	21,7%	16,2%

Nu zullen jullie begrijpen dat wij als eerste het college vragen gaan stellen over hoe het mogelijk is dat een commissielid met exacte cijfers over de begroting een punt probeert te maken in de vergadering, maar met onjuiste cijfers door het college aan de kant gezet wordt.

Jullie zullen het met ons eens zijn dat dit nooit mag gebeuren.

Maar belangrijker nog: het lijkt ons dat het college en het bestuur van de gemeente eerst maar eens intern moet kijken hoe er bespaard wordt voordat we gaan snijden in het natuurmuseum, het Behouden Huis of welke belangrijke voorziening dan ook.

Ook het steeds verder opeten van de inkomsten van de toeristenbelasting door de organisatie lijkt ons niet de bedoeling. Texel en Ameland geven veel grotere percentages van de inkomsten van de toeristenbelasting aan promotie en dergelijke uit. Dat betekent dat Terschelling vroeg of laat (ook nu we het ondernemersfonds hebben) achter gaat blijven.

Een grote oorzaak van deze uit de hand gelopen kosten van de gemeentelijke organisatie lijkt te liggen in de personeelskosten.

Het college geeft aan dat 20% van het personeel 'flexibel' is, oftewel extern.

Ter vergelijking: Ameland haalt nog geen 5% flexibele schil.

Deze 20% zijn de dure mensen. De adviseurs, de mensen die meer dan 100 euro per uur kosten, soms nog veel meer dan dat.

Maar waarom zou Terschelling dit wel nodig hebben en Ameland niet?

Samen Terschelling heeft al eerder in vergaderingen aangegeven te willen kijken naar hoe er met vast personeel wordt omgegaan binnen de organisatie. Er worden soms om onduidelijke redenen mensen ontslagen waarvoor dure nieuwe externen worden ingehuurd. Wassink stelt dat externe mensen handig zijn omdat ze 'niet ziek thuis komen te zitten', maar elke gezonde organisatie zou zich allereerst afvragen hoe het kan dat 'ziek thuis komen te zitten' zo vaak plaatsvindt dat dat een zodanige bedreiging en afweging wordt dat er peperduur flexibel wordt ingehuurd.

Jullie waren toen wij het hier eerder over wilden hebben in de vergaderingen op zijn zachtst gezegd niet echt positief over bemoeienis van partijen met het personeelsbeleid, maar de afgelopen vergadering meenden we te merken dat u nu ook begint in te zien dat er echt wel iets scheef zit.

Daarom is er een oplossing nodig. Een oplossing die ervoor zorgt dat wij als raadsleden ons niet bezig hoeven houden met de details, maar grip krijgen op de grote cijfers en knoppen krijgen om aan te draaien.

Het voorstel wat wij willen doen:

Het lijkt ons dat het een bijzonder slechte zaak is wanneer er raadsleden voor nodig zijn om te concluderen dat het gemeentelijk apparaat buitensporig veel geld nodig heeft om te functioneren als je het vergelijkt met soortgelijke gemeentes. Het bestuur had dit zelf al moeten vaststellen.

Het lijkt ons duidelijk dat het bestuur noch de organisatie veel ambitie hebben om zelf hierover orde op zaken te stellen.

Het lijkt ons ook duidelijk dat de gemeentelijke financiën nooit op orde zullen komen zonder dat de kosten van het gemeentelijk apparaat aangepakt worden en wij als raadsleden altijd gedwongen zullen worden impopulaire maatregelen te nemen over voorzieningen,

terwijl de organisatie weigert op zichzelf te bezuinigen.

Het lijkt ons duidelijk dat hierbij bezuinigingen van zo'n 2,5 miljoen euro per jaar mogelijk lijken, dus dat er zelfs als je maar een gedeelte daarvan weet te behalen er een substantiële winst te behalen valt.

Waar wij het met jullie over willen hebben is het volgende:

Wij willen graag weten wat er intern aan de hand is bij de organisatie. Waarom dit zo uit de klauwen loopt en hoe het kan dat andere eilanden veel minder geld nodig hebben hiervoor.

Wij denken niet dat we binnen de organisatie zoals die nu is kunnen verwachten dat er een voldoende kritische houding op eigen functioneren aanwezig zal zijn.

Wij willen dus graag een manier vinden om precies te weten wat hier gebeurt, tot op detailniveau zodat we de uit de pan rijzende kosten kunnen terugdringen.

Het lijkt ons daarom noodzakelijk dat er een onderzoek gedaan wordt naar hoe het mogelijk is dat de interne kosten binnen de organisatie zo hoog zijn, hoe het kan dat de flexibele schil zo uit de hand loopt en hoe gemeente Terschelling terug kan naar een percentage kosten van rond de 20% van de begroting.

Volgens mij zijn wij het met jullie eens als we zeggen dat BMC een degelijk rapport heeft afgeleverd de vorige keer. Niet onnodig kritisch, maar ook geen gemakkelijke conclusies.

Wij zouden dus graag met jullie willen overleggen over de optie om BMC opdracht te geven al het bovenstaande te onderzoeken en te komen met conclusies over hoe de organisatie efficiënter kan worden, beter met personeel om kan gaan en binnen normale grootte kan gaan opereren.

Het verrast jullie misschien dat wij de samenwerking hierover met jullie opzoeken, maar wij menen als partij dat het noodzakelijk is hier in te zien dat het belang van Terschelling op een oplossing hierin zo groot is dat het de belangen van de afzonderlijke partijen overstijgt. Het is prima en zelfs noodzakelijk dat wij discussiëren in de vergaderingen over van alles en nog wat, maar het lijkt ons dat hierover geen discussie op zijn plaats is. De gemeente moet verantwoordelijke omspringen met de inkomsten.

Wij hopen dat de gemeenteraad eensgezind inziet dat het extreem belangrijk is erop toe te zien dat gemeente Terschelling professioneel, efficiënt en kostenbewust opereert. Daarom willen we graag met jullie samen een plan van aanpak maken om hiervoor te zorgen.

Het probleem bij een plan van aanpak is natuurlijk altijd ook 'wat gaat dat kosten?'. Ook daarover hebben we nagedacht.

Hieronder daarom een motie die wij graag raadsbreed willen indienen. Er kan gediscussieerd worden hierover, vandaar dat wij het nu tijdig bij jullie voorleggen. Dan kunnen jullie ook alles nog goed doorrekenen. Niets staat in marmer gebeiteld, maar het zal jullie duidelijk zijn welke kant wij graag samen met jullie op willen. Graag overleg hierover.

Voorgestelde motie:

De Raad,

Concludeert na overleg:

- Dat gemeente Terschelling buitensporig veel geld nodig heeft om de organisatie draaiend te houden. Dat Texel en Ameland respectievelijk 16,2 en 21,7% van de begroting nodig hebben om het gemeentelijk apparaat te financieren, maar Terschelling hiervoor 33,7% nodig heeft
- Dat de flexibele schil van de gemeente met 20% externe inhuur bijvoorbeeld ruim vier keer zo omvangrijk lijkt te zijn dan die van Ameland. In absolute cijfers waarschijnlijk nog veel meer.
- Dat het college nu bezuinigingsvoorstellen voorlegt die niet kunnen worden onderbouwd zonder dat de gemeente eerst de hand in eigen boezem steekt

Stelt verder vast dat:

- Het bestuur zelf geen actie onderneemt om deze uitgaven binnen de perken te brengen
- Dit de gemeenteraad in de onmogelijke positie brengt om te snijden in voorzieningen waar helemaal niet in gesneden moet worden

En draagt het college daarom op de volgende acties te ondernemen:

- Onderzoeksbureau BMC nogmaals de opdracht te geven de organisatie verder door te lichten en daarbij op bovenstaande punten kritisch en onafhankelijk in opdracht van de raad te functioneren en te rapporteren aan de raad over:
  - de oorzaken van de relatief hoge kosten van gemeente Terschelling in brede zin en uitgebreid de oorzaken en gevolgen hiervan vast te stellen
  - de oorzaken en financiële gevolgen van de grote flexibele schil ten opzichte van een normale grootte van deze schil vast te stellen
  - vast te stellen waarom er zoveel vast personeel is afgevloeid, te onderzoeken of hier interne oorzaken achter schuilgaan die opgelost kunnen worden en voorstellen te doen om de organisatie aantrekkelijk te maken voor vast personeel, bij voorkeur van het eiland zelf
  - de Raad een duidelijk overzicht geven van de maatregelen en doelstellingen die gesteld kunnen worden om de kosten van de organisatie terug te brengen naar het niveau van Ameland en Texel.
- Ervoor zorg te dragen dat dit alles gebeurd is vóór juni, zodat het college nog voor het zomerreces besluiten aan de gemeenteraad kan voorleggen die:
  - Nog dit jaar de kosten van het gemeentelijk apparaat verlagen met het huidige begrotingstekort zodat er geen extra bezuinigingen noodzakelijk zijn
  - Voor de komende jaren met een maximum van drie jaar in lijn met het onderzoek voorstellen te doen om de kosten van de gemeentelijke organisatie terug brengen naar het (relatieve) niveau van Ameland en Texel
  - Nog voor dit jaar bovenop de bezuinigingen die nodig zijn om het begrotingstekort aan te vullen tevens maatregelen voorstellen om kosten te besparen binnen de organisatie waarvan de extra besparing de kosten van het te maken rapport van BMC kunnen dekken.

Graag horen wij van jullie of hier gezamenlijke grond over te vinden is zodat we de motie bij voorkeur raadsbreed kunnen indienen.

Met vriendelijke groet,
Gossen Bos
Namen Samen Terschelling